

MORGENSTER

't Is nacht; — de wereld roept om licht;
de volk'ren zuchten onder zware wee-en;
uit 't dichte duister worstelen gebee-en
om redding uit het somber tijdsgericht.

't Is nacht; — de wereld wordt gericht;
des Heeren eer wordt door den mensch vertreden,
Zijn Godd'lijk Woord door schepselen bestreden;
God Zelf bespot in 't Godd'lijk aangezicht.

't Is nacht; — de zondaar zwelgt en lacht;
z'n hart is lichtloos zwart van zware zonden,
die Jezus dieper dan de doornen wonden.

— — — — —
't Is nacht; — het stervend leven wacht —

God lof, die nu de menschheid mag verkonden:
„Het Licht wordt in de Morgenster gevonden.”

's-Gr. 26 Dec. '32.

H. W. AALDERS

EERSTE EN LAATSTE LIEFDE

14) Historisch verhaal uit het leven van
Gustaaf Adolf door K. PAPKE

IX. Koning en vriend.

De jonge koning van Zweden zat in zijn werkkamer aan zijn met papieren beladen schrijftafel en steunde het hoofd in de handen. Welke ontzaglijke offers had deze oorlog met Denemarken al geëischt; zijn arme volk was geheel uitgeput. En toch, wat een saamhorigheid! Alle stenden, zonder uitzondering, hadden zich tot nieuwe offers bereid verklaard om het vaderland te redden, als de tusschenkomst van Engeland en Holland zou mislukken en de oorlog dus voortgezet moest worden. En toch wist de koning, hoezeer men naar vrede verlangde, hij, die zelf tot ieder offer voor zijn vaderland bereid was, misschien nog meer dan alle anderen. Het was waar, wat Oxenstjerna een uur geleden had gezegd, namelijk, dat het een ongeluk was, dat hij dezen oorlog van zijn vader had geërfd en dat hij direkt na het aanvaarden van de regeering dezen moest voortzetten, maar nog erger was het, dat die oorlog in eigen land gestreden moest worden, waardoor alle hulpmiddelen zeer beperkt waren. Ook hadden de Zweden bitter weinig verstand van zeevaartkunde, zoodat koning Christiaan van Denemarken het gewaagd had, het slot Vaxholmen, op twee uur afstand van Stockholm, te veroveren. Hij had geen oogenblik gearzeld om met zijn leger van Jönköping uit op te trekken en door geforceerde marschen zijn arme burgers in de hoofdstad te hulp te komen. Wat was hij blij, dat hij juist versterking kreeg van elfhonderd vreemde soldeniers onder aanvoering van een Hollandschen hoofdman, maar vooral was hij den Hollandschen koopman Abraham Cabeljau dankbaar, die hem blindelings gehoorzaamde en het gewaagd had, deze soldeniers over de hooge Noorsche bergen naar Zweden te brengen. Waarlijk, hij zou deze daad van den trouwen man nooit vergeten! En het was hem aangenaam om hem voorloopig bij zich te kunnen houden, daar hij geen Zweed was en dus in menig opzicht meer onbevangen en nuchter kon raadgeven. Ook had hij wijdvertakte handelsrelaties in Holland en andere landen, zoodat Gustaaf Adolf met zijn hulp den Zweedschen handel op den duur hoopte te herstellen.

Toen de Denen het bericht van de komst van den

koning met zijn leger ontvingen, namen zij in aller ijel de vlucht. Vol blijdschap liet Gustaaf Adolf een dankdienst in de Riddarholmkerk houden. Van dat oogenblik af bleef hij thuis, daar de herfst iedere onderneming te water of te land onmogelijk maakte. O, als het nieuwe jaar den zoo zeer gewenschten vrede eens mocht brengen!

Gustaaf Adolf stond voor het venster en keek peinzend naar buiten; grauw en nevelig was de herfst, en de Noordenwind joeg een fijnen motregen tegen de kleine, ronde vensterruiten. Hij opende het venster en keek in gedachten verzonken naar den regen. Zou hij nog veel van zulke herfstmaanden beleven? Als de oorlog, waarin hij buiten zijn schuld gewikkeld was, nog lang zou duren, zeker niet. Dan zou zeker Gods roepstem eens midden in het krijgsrumoer ook hem in de ooren klinken! Maar dat was het ergste niet wat hem kon overkomen! Veel erger zou het zijn, als hij niet trouw bevonden zou worden in de uitoefening van zijn plicht, en hij eens van Gods zijde het vernietigende oordeel zou moeten hooren: gewogen en te licht bevonden. Hij boog het hoofd, en een smeekgebed steeg tot God omhoog om kracht, wijsheid en trouw tot aan het einde.

Hij sloot het venster en begon de kamer op en neer te loopen. Een lachje kwam om zijn lippen. Hij zag in den geest, hoe daarginds de oorlog woedde, terwijl hier het leven zijn gewonen gang ging: men kocht en verkocht, plantte en oogstte, trouwde en gaf ten huwelijk. Was niet de bruiloft van zijn neef Johan met zijn zuster Marie Elisabeth er een voorbeeld van! Zijn moeder had deze verbintenis inderdaad weten door te zetten, ondanks alle tegenwerking der geestelijken. Bisschop Rudbeck had hem verteld, hoe de koningin nadrukkelijk had gezegd: „Ik heb met verschillende geleerden en vrome geestelijken over deze zoo verschillend beoordeelde zaak gesproken en er niets in gevonden, dat in strijd is met Gods Woord. Uw tegenspraak is even ontijdig als ongepast, temeer, daar u wist, dat het jonge paar reeds lang verloofd was. U geeft mij een raad, dien ik niet heb gevraagd.” En hiermede was voor haar de zaak afgedaan en werd de bruiloft gevierd. Eigenaardig, dat zijn moeder zich voor deze zaak zoo ingespannen had, terwijl het haar naar allen schijn koud liet of Katharina ongetrouwd bleef. En toch was Katharina juist iemand om een gelukkige vrouw en moeder te kunnen worden! Als dan de koningin er niet aan dacht om voor haar stiefdochter te zorgen, dan zou hij dat doen; hij zou zijn oogen openhouden en onder de Protestantsche vorsten eens rondzien naar den besten en edelsten, want deze zou voor Katharina nauwelijks goed genoeg zijn. Zij, met haar groot, liefhebbend hart, verdiende een volkomen geluk.

En van Katharina vlogen zijn gedachten naar haar, met wie hij bij zijn zuster vandaag weer een oogenblik van onverdeeld geluk had doorgebracht. Toen betrok zijn gezicht en dacht hij aan het gesprek, dat Ebba in de vensternis had moeten aanhooren, en met geweld moest hij zich in bedwang houden om niet op te stuiven.

Waarom toch eigenlijk? Hij was immers zeker van Ebba's liefde en daar moest zijn moeder tenslotte in berusten, al viel het haar met haar trotsche karakter nog zoo zwaar. Nochtans leed hij er onder en hij moest zich het vierde gebod herinneren, om haar met ware liefde en eerbied te kunnen behandelen. Hij wist, dat hij nog menigen zwaren strijd met haar zou hebben te strijden, maar hij was vast besloten den rechten weg te gaan.

☒

(Wordt vervolgd)